

ІНДЕКС СТАЛОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ В 2014 РОЦІ

Червень 2015

СТАЛІСТЬ ОГС: 3.3

2014 рік був роком турбулентності для України. Євромайдан, або Революція Гідності, що розпочався в листопаді 2013 року та був викликаний відходом політичного керівництва країни від законодавчо визначеного курсу на Європейську інтеграцію, перетворився на повстання проти режиму Президента України Януковича на початку 2014 року. Конфронтація між режимом Януковича та протестувальниками на Майдані посилилась у середині січня 2014 року після ухвалення законів, спрямованих на придушення протестів та радикальне обмеження політичних прав та свобод. І хоча ці закони були швидко відмінені, вони викликали масові протести в українському суспільстві. Після розстрілу мирних демонстрацій в Києві в кінці лютого

2014 року Янукович втік з країни, залишивши вакуум у владі, який був швидко заповнений парламенською опозицією. Нова парламенська більшість зразу ж оголосила про президентські вибори в травні 2014 року, які закінчилися обранням Петра Порошенка новим Президентом України.

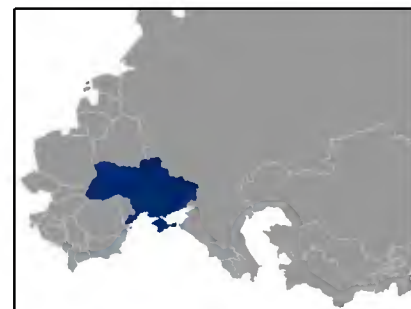

У 2014 році Європейський Союз та Україна підписали договір про асоціацію, який започатковував їхню політичну та економічну співпрацю. Договір став реальністю після більш ніж двох десятиріч переговорів між сторонами щодо бідш тісного співробітництва. Політична частина договору була підписана в березні 2014 року, тоді як економічна у червні того ж року.

У 2014 році Україна стикнулась з агресією з боку Росії, що привело до незаконної анексії Криму та військового конфлікту на Донбасі. Україна отримала від провідних країн світу як фінансову підтримку (на здійснення реформ у фінансовій сфері, третю хвилю санкцій проти Росії та

перспективу отримання міжнародних займів та грантів), так і політичну (офіційну позицію ЄС, НАТО та США).

За даними Міністерства соціальної політики станом на 1 січня 2015 року в результаті збройного конфлікту між групами терористичною організаціями ДНР, ЛНР та Збройними Силами України та подій в Криму мільйон українців вимушені були стати внутрішніми переміщеними особами в Україні, ще близько 600,000 переїхало до сусідніх країн. Гуманітарні місії констатують, що 1,6 мільйона людей перебувають в жорстких умовах і потребують нагальної допомоги.

Ще в січні 2014 року під час Майдану громадські активісти, експерти та журналісти об'єдналися для пришвидшення реформування країни і започаткували ініціативу, відому як Реанімаційний пакет реформ (РПР). Учасники ініціативи РПР розробили "Дорожню Карту Реформ для Парламенту VIII скликання" – документ, який містить покрокові плани впровадження у 18 найважливіших галузях, де кожен крок підкріплений окремим законопроектом. 2014 рік був роком самоорганізації населення та розвитку масового волонтерського руху, який охопив майже все населення України. Багато ініціатив, які були започатковані на Майдані, продовжуються та наразі спрямовані на допомогу переміщеним особам з Криму та Донбасу, підтримують Збройні Сили і Національну гвардію.

Загальний рівень сталості сектору ОГС в 2014 році покращився. Позитивні зрушення сталися в інституційній спроможності організацій, диверсифікації джерел фінансування, фінансовому менеджменті, громадському представництві, наданні послуг і ставленні з боку громадськості до ОГС. Завдяки своїй ролі в Революції Гідності громадянське суспільство стало ідентифікуватись суспільством, державою і політиками як повноцінний гравець, який впливає на розвиток країни.

Відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) станом на 1 січня 2015 року було зареєстровано: 75828 громадських об'єднань; 277 творчих спілок та інших професійних об'єднань; 15934 благодійних організацій; 1372 органів самоорганізації населення. Дані щодо кількості ОГС не враховують дані з АР Крим та м.Севастополь, до яких немає доступу.

ЗАКОНОДАВЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ: 3.4

Реєстрація громадських організацій вимагає наявності двох людей або юридичних осіб. Процес реєстрації є безкоштовним і займає сім робочих днів. З 2013 року благодійні організації проходять ті ж реєстраційні процедури, що і решта юридичних осіб приватного чи публічного права. Ці процедури є набагато простішими, ніж раніше. Благодійні організації можуть бути зареєстровані дні протягом трьох робочих днів державним реєстратором за місцем знаходження організації, а не Міністерством юстиції. Згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо включення відомостей про діючих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців до Єдиного державного реєстру», схваленим у березні 2014 року, ОГС, що зареєстровані до 01 липня 2004 року, і відомості про які відсутні в ЄДРПОУ, можуть замість перереєстрації подати реєстраційні картки про підтвердження діяльності.

Згідно з внесеними змінами до законодавства щодо захисту персональних даних ОГС тепер не повинні реєструвати бази персональних даних, а функції захисту таких даних передано омбудсмену.

У період Майдану були спроби тиску на діяльність окремих інститутів громадянського суспільства. Закрема, податкова інспекція порушила кримінальну справу проти Міжнародного фонду "Відродження" (МФВ), в якій фігурували 56 інших НУО, через які ніби-то МФВ відмивав гроші. Кримінальні впровадження також були відкриті проти ЦентруUA, грантоотримувача проекту Агентства США з міжнародного розвитку. Не дивлячись на те, що певна діяльність Центру мала претензії прокуратури, всі кримінальні впровадження були закриті.

16 січня 2014 року парламент схвалив пакет законів, спрямованих на обмеження низки політичних прав та свобод, що спричинило масові антиурядові протести, які розпочалися в листопаді 2013 року. Ці закони, відомі як "диктаторські", були розкритиковані за їх антидемократичну сутність та встановлення обмеження права на протести, вільне волевиявлення та діяльність ОГС. Дев'ять законів були скасовані парламентом 28 січня 2014 року.

Умови діяльності ОГС на тимчасово окупованих територіях в Криму і в зоні АТО фактично не регулюються законами України.

Відповідно до Закону "Про громадські об'єднання", прийнятого в 2013 році, організації можуть обирати спрощені системи оподаткування, платити єдиний податок за ставкою від 3 до 10 відсотків від своїх доходів, не сплачуючи податок на прибуток чи ПДВ. Юридичні особи, які здійснюють пожертвування ОГС, мають право на податкові пільги у розмірі 4 відсотків. Приватні особи також мають право на податкові пільги. Однак, ані юридичні особи, ані фізичні особи не використовують ці можливості на практиці через суперечливість норм, а також обтяжливі процедури звітування. Закон України «Про благодійність та благодійні організації» був оновлений 8 квітня та 2 вересня 2014 року і дозволяє більші податкові пільги на внески зроблені для АТО та добровольців.

Новий Закон України «Про громадські об'єднання» дозволяє громадським об'єднанням проводити господарську діяльність для досягнення своїх статутних цілей. Найважливіша зміна в оподаткуванні ОГС – це Закон України № 1654 від 14.08.2014 року, що продовжив до 2020 року податкові пільги для підприємств громадських організацій інвалідів, включаючи всі і не тільки із всеукраїнським статусом, що має поліпшити фінансовий стан цих організацій.

ОГС мають доступ до юридичної допомоги як на національному, так і на регіональному рівнях.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ: 3.3

Організаційна спроможність ОГС в 2014 році зростає. Все більше організацій краще усвідомлюють необхідність роботи з своїми клієнтами та цільовими групами, розуміють важливість демократичного врядування в організаціях, краще використовують інформаційно-комунікаційні технології в менеджменті та в просуванні своєї діяльності.

Прискіплива увага міжнародних донорів (USAID, SIDA, C.S.Mott Foundtion, МФВ, PACT) до інституційної спроможності ОГС сприяє змінам в структурах організацій, фокусуванню місії, діяльності, більш чіткому визначенню цільових груп і видів діяльності. За підтримки міжнародних

донорів віртуальний інструмент організаційного розвитку «Маркетплейс» сприяє ОГС у пошуку надавачів послуг в організаційному розвитку.

У 2014 році вже більше всеукраїнських організацій отримало пряме фінансування від Агенств міжнародного розвитку США, Швеції та Великобританії. На регіональному рівні лише невелика кількість організацій має відповідну інституційну спроможність для отримання такого фінансування.

Стратегічне планування стало «модною фішкою», але розуміння суті необхідності довготермінового планування та культура виконання стратегічного плану залишаються низькими. За даними дослідження ТЦК (2014) тенденція до зменшення кількості ОГС, що мають стратегічний план, продовжується. Якщо у 2002 році 75% ОГС мали стратегію розвитку своєї організації, то зараз це лише 56%, що є наслідком зменшення донорської підтримки і їх обов'язкової вимоги про наявність стратегічного плану. В 2014 році багато ОГС переглянули свої стратегічні плани з метою їх адаптації до нестабільної політичної ситуації та конфлікту на сході України, врахування можливих ризиків.

Врядування та внутрішній менеджмент в ОГС покращується. Більшість організацій мають колективний керівний орган, який залучається до планування як стратегічного розвитку, так і програмної діяльності. Керівники ОГС все частіше делегують своїм підлеглим виконання певних зобов'язань.

Кадрове забезпечення ОГС залишається великим викликом для більшості організацій. Частка організацій, що мають постійний персонал зменшується (ТЦК 2014). Якщо в 2002 році 64% ОГС мала постійний персонал, то в 2005 – 57%, 2009 – 48%, а в 2014 році уже лише 41% ОГС. Середня кількість постійних співробітників в ОГС становить 5 осіб. У 81% опитаних організацій є розроблені в письмовій формі функціональні обов'язки персоналу і лише 48% респондентів мають прописані внутрішні адміністративні правила і процедури. 42% організацій з тих, що мають прописані адміністративні правила та процедури, оновлювали їх протягом останнього року. 67% ОГС мають волонтерів і їх середня кількість сягає 16 осіб.

Технічний розвиток ОГС загальмувався. Все менше фінансування надається ОГС на оновлення офісної техніки. Доступ ОГС до Інтернету зростає і становить 80%. Робота ОГС у соціальних мережах є більш популярною і цим каналом користуються 69% ОГС. Кількість організацій, що мають власні вебсайти, зростає не так швидко: в 2014 році це було 47% ОГС у порівнянні з 41% в 2001 році.

ФІНАНСОВА СТАЛІСТЬ: 4.2

Більшість ОГС не залежить від єдиного джерела фінансування. Залежність ОГС від міжнародних донорів продовжує скорочуватись. Скоротилась і підтримка міжнародних донорських організацій. У 2014 році 53% ОГС отримали фінансування від міжнародних донорів, але доля цього фінансування складала лише 36% у бюджеті ОГС, що є значним зменшенням у порівнянні з 2012 роком, коли частка міжнародного фінансування складала 45%.

Дослідження ТКЦ (2014) показало, що частки фінансування з місцевих джерел, а саме пожертви громадян та гранти місцевих донорів, зросла у порівнянні з 2011 роком у бюджетах ОГС з 12% до 14% та з 3% до 7% відповідно.

ОГС збільшили зусилля по пошуку фінансування у населення через залучення ЗМІ та інших механізмів роботи з громадою. Через он-лайн систему Спільнокошт Громадське ТВ зібрало більше 1 мільйона гривень на свою діяльність від 3896 благодійників. Незалежне громадське радіо отримало майже 86 тис. грн. від 440 добродійників. Наймасштабніше громадське прибирання в Україні, яке щороку об'єднує тих, хто дбає про довкілля «Зробимо Україну чистою» залучило 50,3 тис. грн. Разом з тим громадськість не надає коштів на підтримку ініціатив ЛГБТ спільнот.

Важливо зауважити, що 2014 рік є визначальним у підтримці населенням волонтерських ініціатив, спрямованих на підтримку протестів на Майдані, сімей Небесної сотні, добровольців та армії, що захищають Україну на східних кордонах. Так за два тижні в рамках акції “Підтримай українську армію” на рахунки Міністерства оборони поступило \$13 мільйонів допомоги від юридичних та фізичних осіб. Безліч малих цільових благодійних акцій проходили кожного дня в різних куточках України. Як правило, ці акції були спрямовані на збір необхідної допомоги для військових у зоні АТО. Окрім фінансової допомоги зростає матеріальна благодійна допомога, яка надається українцями військовим, переміщеним особам.

У 2014 році порівняно із результатами досліджень 2012 року зростає кількість ОГС, які отримали фінансову грошову допомогу від місцевих бізнес-структур. І хоча обсяги фінансової підтримки бізнесу не зменшились, змінився їх фокус. Усе частіше бізнес хоче отримати від ОГС непрофільні послуги такі, як організація свят та екскурсій.

Грошова та негрошова допомога від органів влади, місцевого самоврядування продовжувала скорочуватись і лише 20% організацій отримали таку підтримку, яка складає 7% у бюджеті ОГС (у 2013 році – 8%). Окремі органи місцевої влади продовжували проводити конкурси проектів ОГС на місцевому рівні. Кошти були розподілені, але так і не надані, на що вплинули політичні події 2014 року.

І хоча ОГС все частіше отримують членські внески та займаються соціальним підприємництвом, ці джерела все ще не є суттєвим поповненням бюджетів ОГС. За даними ІСАР “Єднання” понад 70% надходжень фондів громад є місцевими.

Згідно з даними дослідження ТЦК (2014), 55% опитаних ОГС (у порівнянні до 62% у 2011) відповіли, що в їхніх організаціях встановлено системи фінансового менеджменту для планування, використання фінансів і фінансової звітності. Дві третини (66%) організацій мають бухгалтера і 63% ОГС вважають, що їх бухгалтерська система відповідає національним або міжнародним бухгалтерським стандартам (64% у 2011). 26% ОГС має досвід проходження зовнішнього аудиту (23% у 2012 році), а 43% організацій не проходили аудиту, але готові пройти (23% у 2012 році). Інституційний бюджет відділений від бюджетів проектів майже у половині ОГС (45%), хоча фінансовий план мають лише 26% респондентів.

ГРОМАДЯНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО: 2.2

2014 рік відзначився зростанням впливу громадянського суспільства, яке стало основним опонентом влади. Суттєвим стало те, що все громадянське суспільство, а не лише окремі організації, було залучено до відстоювання інтересів протягом року. Революція Гідності, що розпочалась з невеликої

групи студентів та інтелігенції, виросла до більш ніж 100000 протестуючих. Самоорганізовані групи та громади відіграли ключову роль у протестах на Євромайдані і користувались більшим впливом та довірою громадськості, ніж державні інституції. Лідери ОГС виробили чіткі політичні вимоги, наприклад, необхідність боротьби з корупцією та курсу на євроінтеграцію. Протести на Майдані сприяли усвідомленню громадянами сили громадянського суспільства, особливо, коли воно організоване.

У 2014 році ОГС намагались впливати на державну владу на всіх рівнях і координувати свої зусилля щодо реформ та окремих державних функцій. Наприклад, у Львові представники ОГС були залучені до участі у призначенні керівників місцевих органів фіскальної служби. У Полтаві ОГС призупинили виконання рішень щодо нераціонального і протизаконного використання природних ресурсів. У Запоріжжі ОГС координували зміни в державних органах і прийнятті відповідних рішень під час загострення політичної ситуації.

За домовленістю Міністра Кабінету Міністрів та громадських експертів, Реанімаційний пакет реформ, що об'єднав понад 300 експертів, активістів, журналістів, науковців, правозахисників з 50-ти найвідоміших українських організацій громадянського суспільства, створили Центр підтримки реформ, представники якого отримали можливість брати участь у засіданнях урядових комітетів для представлення позиції громадськості щодо проектів нормативно-правових актів. Члени РПП ініціювали розробку законів, просували їх схвалення та моніторили їх виконання. Після утворення нової більшості у Парламенті VII скликання, було ухвалено 17 законів, які розробляли чи доопрацьовували експерти Реанімаційного Пакету Реформ. Серед них: зміни до закону про доступ до публічної інформації; закон про державні закупівлі та зміни до попередньої редакції закону; закон про суспільне мовлення; низка законів у сфері боротьби з корупцією. Також, завдяки тиску РПП було прийняте розпорядження Кабінету Міністрів України "Про перелік адміністративних послуг, які надаються центрами надання адміністративних послуг". Тепер найпопулярніші серед громадян і бізнесу адміністративні послуги будуть обов'язково надаватися органами місцевого самоврядування (міста обласного значення) та районними державними адміністраціями.

Для консолідації та координації зусиль по реформуванню країни в липні 2014 року відповідно до Указу Президента України було створено Національну раду реформ (НРР). Офіс НРР розпочне свою діяльність у 2015 році та відповідатиме за визначення та впровадження реформ, моніторинг їх виконання та комунікацію між Урядом, Парламентом та громадськістю.

У 2014 році Міністерством юстиції була створена робоча група у складі представників органів влади, експертного середовища та організацій громадянського суспільства для підготовки змін до постанови №996 про консультації із громадськістю, про громадські ради та до постанови №976 про громадську експертизу діяльності органів виконавчої влади.

ОГС лобювали зміни до декількох законів, що впливають на діяльність громадянського суспільства, але які так і не були прийняті. Це поправки до Закону України «Про благодійництво та благодійну діяльність» щодо надання благодійним організаціям можливості на конкурсних засадах отримувати фінансування з державного бюджету, ЗУ «Про волонтерську діяльність» щодо спрощення процедури створення волонтерських організацій без отримання цього статусу в Мінсоцполітики, ЗУ «Про соціальні послуги» задля забезпечення рівних підходів для надання соціальних послуг державними установами та ОГС, та нову редакцію Закону України "Про органи самоорганізації населення" з метою спрощення процедури їх створення, розширення джерел фінансування тощо.

НАДАННЯ ПОСЛУГ: 3.3

За 2014 рік відбулись зміни у сфері надання послуг ОГС. Найбільш популярними послугами є навчально-консультативні та інформаційні, які надаються різним бенефіціаріям, включаючи молодь, людей похилого віку, населення та інші ОГС. Асортимент послуг розширився як реакція на війну на Сході України та появу мільйона переселенців з Криму та Донбасу. Серед послуг, що пропонуються внутрішньо переміщеним особам – інформація щодо отримання необхідної допомоги, психологічна підтримка та надання житла. Інституалізовані ОГС змінюють свої місії, розширяють види своєї діяльності та намагаються «встигати» за потребами своїх цільових груп. Розширення асортименту та

ринку послуг, що надаються ОГС, стимулюється обмеженими державними ресурсами, що примушує владу делегувати надання послуг ОГС, та новими нагальними потребами в країні. ОГС стали надавати нові послуги такі, як тренінги з безпеки та надання першої медичної допомоги, психологічної та гуманітарної підтримки.

У 2014 році була створена коаліція з 15 ОГС для надання юридичної допомоги для віддалених регіонів України. Наказом Міністерства юстиції від лютого 2014 року, що вступив в дію у липні 2014 року, визначено стандарти правової допомоги з метою її відповідності законам України, міжнародному праву.

Згідно з даними дослідження ТЦК (2014) 64% опитаних ОГС надають послуги своїм цільовим групам. Серед викликів, з якими частіше всього стикаються ОГС при наданні послуг, можна виділити - невміння виявляти та задовільняти потреби клієнтів, низька якість послуг і мала спроможність впливати на державну політику в сфері надання послуг на місцевому рівні.

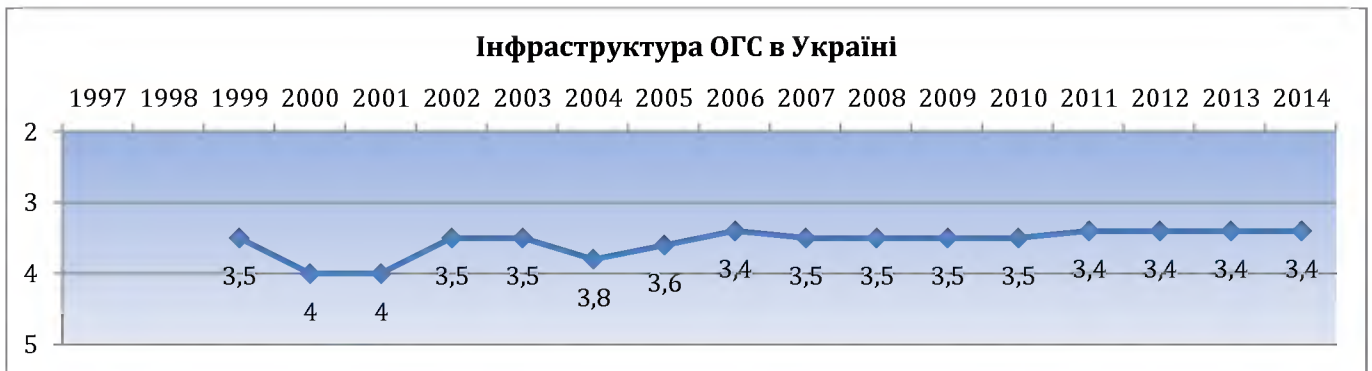
Зростає кількість ОГС, що розуміють необхідність більш чіткіше визначати свої послуги. Серед 92 ОГС, що отримали ваучери з «Маркетплейс» на організаційний розвиток і заповнили оціночні форми, 62% започаткували нові послуги і 50% залучили нових клієнтів. Разом з цим, ОГС часто не вистачає чіткого розуміння своїх цільових груп та знань і навиків у вивченні їх потреб.

Як правило, організації не вимагають оплати за надані послуги, оскільки отримувачі необхідних послуг не можуть їх оплатити. Майже не ведуть роботу з розширення асортименту послуг та відшкодування своїх витрат на надання послуг. ОГС не можуть надавати безкоштовні послуги через відсутність необхідних ресурсів, як фінансових, так і людських та часових. Разом з тим, більшість організацій не знають як просувати та продавати свої послуги і не співпрацюють з органами влади щодо пошуку у них підтримки та фінансування для задоволення своїх цільових груп у необхідних послугах. Є окремі приклади успішного просування та продажі своїх послуг ОГС. Так, наприклад, ресурсний центр Гурт продав найбільшу кількість книг по волонтерству та мав аншлаг на тренінг з менеджменту волонтерів.

У 2014 році влада зменшила підтримку ОГС на надання соціальних послуг з місцевих бюджетів. Разом з тим, у 2014 році влада на місцях практикувала вимушену передачу надання певних послуг ОГС за ініціативи самих організацій. Так, наприклад, соціальні працівники почали працювати в лікарнях, доступ до яких їм був раніше заборонений. У Кіровограді керівництво обласної пенітенціарної системи звернулось до місцевих ОГС за допомогою з покращення умов для вагітних жінок, що відбувають покарання.

ІНФРАСТРУКТУРА: 3.4

У 2014 році появилася низка посередницьких організацій на регіональному рівні. Більшість з них спеціалізуються на певних питаннях, як, наприклад, розвиток громад, підтримка органів самоорганізації населення та підтримка розвитку ОГС. Ці центри надають правову, інформаційну, консультаційну та тренінгову допомогу, невеликі грантові кошти в межах своїх організаційних та ресурсних можливостей. Як правило, підтримку на діяльність посередницькі організації отримують від міжнародних донорів, оскільки їх діяльність все ще не дає змогу отримувати доходи, достатні для їх безперебійної праці.

Система ваучерів, яку адмініструє ІСАР "Єднання", продовжувала діяти в 2014 році, через яку було надано 175 ваучерів на суму \$301,930.59 для проектів ОГС з розвитку їх організаційних спроможностей.

12-15 місцевих ОГС надавали підтримку у вигляді грантів у 2014 році. Двадцять три фонди громад працюють в Україні. Одинадцять фондів громад надають гранти на вирішення нагальних потреб громади в таких галузях як охорона здоров'я, соціальна інтеграція, участь громадськості, а також планування розвитку громади, в той час як інші працювали як звичайні ОГС і просто виконували різні проекти.

Коаліції ОГС продовжували свою роботу і в 2014 році, переважно на кошти міжнародних донорів. Членами коаліцій чи робочих груп є 66% ОГС (ТЦК, 2014). Трендом 2014 року стало створення коаліцій навколо певних тем, наприклад, об'єднання 86 екологічних організацій навколо питань охорони навколишнього середовища. Громадянська платформа по моніторингу реалізації Договору щодо асоціації України з ЄС об'єднала більше 200 ОГС, профспілок по 15 напрямкам договору. На регіональному рівні ОГС об'єднуються в коаліції для вирішення нагальних місцевих питань від випадку до випадку, на відміну від вирішення питань національного значення. Також було створено декілька онлайн-платформ для моніторингу ситуації щодо доступу до публічної інформації.

У 2014 році з'явився курс з питань громадянського суспільства в Українському католицькому університеті в Львові. Все більше організацій починають проявляти інтерес до надання послуг і готовність вчитись цьому.

Міжсекторальне партнерство ОГС з владою та бізнесом зростає. У Вінниці об'єднання малого та середнього бізнесу у партнерстві з міською владою та торговою палатою підтримує невеликі проекти для громад області. У партнерстві з владою коаліція ОГС моніторить роботу центрів надання адміністративних послуг.

СТАВЛЕННЯ З БОКУ ГРОМАДСЬКОСТІ: 3.4

Висвітлення діяльності ОГС у ЗМІ значно зросло після подій на Майдані та активної участі самих журналістів у громадській діяльності. Якщо національні ЗМІ активно запрошуюють представників громадянського суспільства для висловлення експертних оцінок та надання коментарів відносно подій у країні, то на регіональному рівні ця тенденція лише розпочалась. Хоча і національні, і регіональні ЗМІ і висвітлюють діяльність волонтерських груп, що надають підтримку бійцям в зоні

АТО та біженцям з Криму та Донбасу, більшість уваги медіа фокусує на інших важливих питаннях таких як боротьба з корупцією та парламенські вибори. Комунікація ОГС з журналістами покращилась і всі телевізійні канали щоденно мають програми та інтерв'ю з представниками громадянського суспільства.

Висвітлення діяльності ОГС у ЗМІ стало більш позитивним, хоча діяльність деяких благодійних акцій та фондів було публічно розкритиковано. Так, наприклад, діяльність благодійного фонду "Фонд громади Приірпіння", пов'язана з розподілом допомоги сім'ям Небесної Сотні, спричинила низку негативної упередженої інформації в ЗМІ. Це примусило Фонд виправдуватись за прийняті незалежною наглядовою радою рішення.

Ставлення громадськості до ОГС змінилось завдяки підвищеній активності та досягненням неформальних самоорганізованих ініціатив та груп в 2014 році. Опитування кампанії GFK на замовлення проекту UNITER показав, що 41% українців в 2014 році у порівнянні з 34% у 2013 знає про діяльність волонтерських груп, і доля тих, хто може назвати ім'я ОГС упала з 64% громадян у 2013 році до 58% у 2014. Опитування Центру Разумкова в червні 2014 року показало, що кожний четвертий українець (25,3%) хоче щоб саме громадські організації представляли їх інтереси в суспільних процесах в першу чергу, що є значним ростом у порівнянні з 13,8% у 2007 році. Відповідно до результатів опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС) у грудні 2014 року, волонтери мають найбільшу довіру громадян, а вже за ними йдуть Збройні Сили, церква та ОГС.

Ставлення влади до громадянського суспільства як на національному, так і на регіональному рівнях значно змінилось. Роль інститутів громадянського суспільства у відстоюванні інтересів і європейських цінностей, як і послідуєча лінія на реформування країни через заснування і діяльності ініціативи ПРП застала владу рахуватись з думкою ОГС. Призначення вихідців організацій громадянського суспільства на відповідальні посади в Апарат Ради національної безпеки та оборони, радниками ряду міністрів показує визнання владою громадських активістів. Разом з тим, при проведенні позачергових парламентських виборів, політичні партії влаштували справжнє «полювання» за лідерами ОГС. У результаті до Верховної Ради України було обрано до 10 представників ОГС.

Бізнес покращує своє ставлення до ОГС та все більше шукає можливості інвестувати в діяльність ОГС.

Дослідження стану та динаміки ОГС (ТЦК, 2014) показало, що 47% опитаних організацій мають власні вебсайти (41% у 2011), а 69% організацій використовує соціальні мережі. Більшість ОГС використовує соціальні мережі для інформування своїх прихильників, колег та друзів про діяльність та заходи організації, просування організації та отримання зворотного зв'язку. Половина респондентів використовує мережі для залучення прихильників та нових клієнтів, пошуку партнерів та вивченню потреб та думок цільових груп. Лише кожна четверта ОГС шукає фінансування через соціальні мережі.

Відповідно до дослідження ТЦК (2014) доля ОГС, що розуміють важливість етичних та професійних стандартів діяльності, зросла з 81% у 2002 році до 88% у 2014. Хоча лише 44% опитаних ОГС мають такі стандарти. Прозорість діяльності ОГС дещо покращилась, але не набула ще масового характеру. Ті організації, які готували річні звіти, продовжують їх готувати. Це пояснюється як недостатнім розумінням користі звітування, так і відсутністю фінансових та часових ресурсів для підготовки та видання звітів. У 2014 році ТЦК провів третій конкурс річних звітів після серії тренінгів з їх підготовки.

Індекс сталості розвитку громадянського суспільства (CSOSI) – це ключовий аналітичний інструмент, що вимірює прогрес розвитку громадянського суспільства в Центральній та Східній Європі. Протягом шістнадцяти років Індекс відстежує прогрес в розвитку громадянського суспільства в двадцяти дев'яти країнах. Індекс вивчає загальні сприятливі умови для розвитку громадянського суспільства, приділяючи особливу увагу правовому середовищу, організаційній спроможності, фінансовій життєздатності, громадянському представництву, наданню послуг, інфраструктурі та ставленню з боку громадськості. Кожен показник вимірюється за семибальною шкалою, де 1 показує дуже розвинутий рівень та 7 означає низький рівень розвитку. Даний звіт було підготовлено Агентством США з міжнародного розвитку у партнерстві з місцевими організаціями в кожній країні.

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, контакуйте з Любов'ю Паливодою, президентом БФ «Творчий центр ТЦК», за електронною адресою paluvoda@ccc.kiev.ua або Володимиром Купрієм, виконавчим директором БФ «Творчий центр ТЦК», за електронною адресою kupriy@ccc.kiev.ua.

Англомовну версію звіту Індeksu сталості ОГС в 2014 році для країн Центральної та Східної Європи можна знайти за посиланням: <http://www.usaid.gov/europe-eurasia-civil-society>